

HRVATSKI PRIRODOSLOVNI MUZEJ

Matoševa 9, 10 000 Zagreb, tel 277-991, 428-372, faks 425-515

1. SKUPljanJE GRAĐE

1.1. Otkup

- Herbar botaničara Andrije Andrića, vlasništvo obitelji Slade-Šilović.
- Sedam primjeraka ptica, jedan medvjed (*Ursus arctos*), četiri čaglja (*Canis aureus*), 10 kuna bjelica (*Martes foina*) s otoka Cres.

1.2. Dar

- 50 primjeraka kukaca: Pag, darovala G. Gjerapić.
- 398 kopnena puža: Palagruža, Korčula, Pag, Biševo, Prvić, Zagreb, Bugarska, Risnjak; darovali E. Šolić, T. Vučetić, J. Mužinić, P. Tipić, V. Strpić, R. Ozimec.

1.3. Terensko istraživanje

Mineraloško-petrografski odjel

- U 1997. godini obavljena su terenska istraživanja na različitim lokalitetima, a u sklopu projekta u kojem su sudjelovali djelatnici Odjela, te istraživanja za potrebe izložbe *Medvednica - eko muzej*.
- Za potrebe izložbe *Medvednica - eko muzej* prikupljeni su uzorci minerala i stijena na području špilje Veternice, kamenoloma Donje Orešje, kamenoloma Bizek, kamenoloma Dolje, kamenoloma Serpentinita kraj Gornjeg Orešja, rudnika ugljena u Planini Gornjoj i Slanog potoka - oko 150 uzoraka (paleozojski škriljavci, eruptivi, mezozojski i kenozojski sedimenti, rudne pojave, mineralne vode).
- Tijekom sustavnih istraživanja špilje Vinice, provedenih u sklopu projekta *Velike zvijeri Hrvatske od pleistocena do danas* prikupljeni su uzorci sedimenta različitih slojeva gornjeg dijela sedimentne serije špilje. Uzorci sedimenta bit će znanstveno obrađeni, te pohranjeni u zbirci Muzeja.
- Za potrebe projekta *Privodoslovlje jadranskih otoka* organizirana su višestruka terenska istraživanja. Istraživani su otoci Palagruža, Vis, Brusnik, Svetac i Jabuka, a prikupljeno je oko 180 uzoraka sedimentnih stijena, eruptiva, vulkanskih stijena, siga, recentnih sedimenta plaža, te uzoraka tla.
- U sklopu projekta *Biospeleološka istraživanja područja donjeg toka rijeke Neretve* prikupljeno je 27 uzoraka različitih tipova siga.

- U špilji u kamenoloma Tounj prikupljeno je 6 uzoraka špiljskih konkrecija i 1 uzorak stalagmita s PH-speleotemom.

Geološko-paleontološki odjel

- Prikupljena je paleontološka grapa u području Sinjskog polja (Ruda, Lučane, Ruduša, Glavice-Poljaci, Crveni klanac, Košute, Velići), Petrova polja (Crivac - Liskovača), u okolici Zelova kod Muća, u području Livanjskog polja (Tušnica), Duvanjskog polja (Vučipolje). Tu je prikupljena neogenska malakološka fauna i flora, te uzorci tufova, šarenih dolomita, apietra verdea, i to za obradu, odnosno za potrebe stalnog postava. Osobita je pozornost usmjerena prikupljanju uzoraka za apsolutno određivanje starosti i paleomagnetizma vulkanogenih stijena koji će biti korišteni za širu paleogeografsku rekonstrukciju i genezu hrvatskih geotektonskih sklopova.
- Prikupljena je i srednjotrijaska amonitna fauna iz okolice Knina (Plavno-Gologlav, Prevjes).
- Prikupljene su pleistocenske koštane breče iz špilje u okolici Omiša, te iz špilja u Istri. U području Samobora i Sv. Nedjelje prikupljena je sarmatska paleoflora.
- U okolici Novske prikupljeni su fosili iz paludinskih naslaga.
- U selu Vranićima blizu Nove Gradiške s ležišta kvarcnog, pijeska prikupljeni su ulomci kostiju kitova, dupina, morskih pasa itd.

Botanički odjel

- Terenskim istraživanjima na području Medvednice, Žumberka, Korčule, Gorskog kotara, Raba (ukupno 37 dana) prikupljeno je 550 biljaka.

Zoološki odjel

- Kukaca: 13 5219 primjeraka - Medvednica, Žumberak, donji tok i ušće Neretve, Vis, Biševo, Palagruža, Brač, Kutina, Brusnik, Svetac, Konavle, Gorski kotar, Zagreb, NP Plitvička jezera, Cetina, Korana, Velebit, Biokovo (prikupili: B. Gjurašin, F. Perović, B. Jalžić, M. Vajdić, I. Grbac, S. Leiner, Z. Godec, M. Kučinić, E. Kletečki).
- Puževa i školjkaša: 129 primjerka - Medvednica, Hvar, Korčula, Kamanje, Gorski kotar, Maroko, Žumberak, Kutina, Mljet, 183 uzorka tla (skupili V. Štamol, S. Muštra, E. Kletečki).
- Vodozemaca i gmazova; 143 guštera, 6 zmija - Maroko, Vis i viški arhipelag, Istra, Monte Gargano (Italija), Korčula, Konavli, Cres (skupili I. Grbac, E. Kletečki, B. Lazar, B. Jalžić, S. Leiner, Z. Godec).

- Sisavaca: 483 primjerka kukcojeda i glodavaca - Turopoljski lug skupile M. Baltić i M. Vuković; 10 šišmiša - (Lastovo, Neretva, Hvar, Dubrovnik (skupili D. Holcer, E. Kletečki).

Služba stručnih poslova

- Prikupljena je povijesna prirodoslovna grapa u Firenci i Padovi (J. Balabanić).

2. Zaštita

2.1. Preventivna zaštita

Mineraloško-petrografski odjel

- Rad na zaštiti determiniranih i inventiranih uzoraka iz Zbirke Busovača (spremanje u depo) nije u cijelosti obavljeno zbog pomanjkanja prostora u depou.
- Za potrebe što bolje zaštite i što potpunije determinacije 1997. godine započelo je uređenje sobe za inventarizaciju i laboratorija te nabava potrebnog instrumentarija, kemikalija i pribora. Pribavljen je novi ormar za karte radi što bolje zaštite topografskih i geoloških karata. Uz to je pokrenuta akcija za hitnu sanaciju depoa u podrumskom dijelu Muzeja, što je i osnovni preduvjet za daljnju inventarizaciju.

Geološko-paleontološki odjel

- Radilo se na sređivanju neogenske malakološke zbirke, zbirke amonita, paleozojskih fosila Velebita i Like te paleoflorističkih zbirki (Planina, Ruda, Promina).
- Sređena je zbirka fosilnih ježinaca iz fundusa Muzeja.
- Počela se stvarati sustavna paleontološka zbirka, te ogledna edukativna zbirka.
- Rađeno je na zaštiti i obradi antropološke zbirke, vrijednog fundusa najpoznatijih hrvatskih arheoloških lokaliteta od prapovijesti do srednjeg vijeka.

Botanički odjel

- Obavljena je redovita godišnja zaštita (pregled, izmjena dezinfekcijskih i dezinfekcijskih sredstava) kompletnog botaničkog materijala.

Zoološki odjel

- U nove entomološke kutije prebačeno je 10 000 primjeraka leptira iz entomoloških kolekcija Lorković, Koča, Locke (M. Kučinić). Zbirka Weingartener - prepikana 5 432 kornjaša (B. Jalžić). Zbirka Mikšić - etiketirano i prepikano 2 740 primjeraka kornjaša (B. Jalžić). Etiketirano je 400 kukaca (B. Gjurašin). Obavljena je dezinfekcija entomološke sobe i postavljene tus trake u 37 entomoloških kutija.
- Oprano je 200 puževih kućica i 10 ljuštura školjkaša (S. Muštra, V. Štamol). Osušeno i pripremljeno 187 uzorka za izoliranje (S.

Muštra, V. Štamol). Etiketirano 850 primjeraka kopnenih puževa (V. Štamol). Puževi su izolirani iz 60 uzoraka (S. Muštra).

- Izmijenjen je alkohol i uređeno 20 preparata gmazova i vodozemaca (E. Kletečki).
- Obavljena je dezinfekcija svih zbirki i depoa kralješnjaka, i to dva puta (M. Vajdić, Z. Godec).
- Obavljena je dezinfekcija zbirki u Prirodoslovnom muzeju u Dubrovniku te preventivni pregled Ornitološke zbirke u Metkoviću (M. Vajdić, B. Jalžić).

2.2. Konzervacija

Geološko-paleontološki odjel

- Konzervirani su i preparirani mnogi predmeti iz Zbirke pleistocenskih sisavaca.
- Preparirana je fosilna flora iz Planine (Medvednica), Rude (okolica Sinja), te paleozojska flora. Djelomično je preparirana i novoprikupljena grapa.

Botanički odjel

- Sušenjem i prešanjem preparirano je 550 biljaka. Etiketirano je i u herbarske ovitke spremljeno 537 biljaka.
- Preparirani su dijelovi drveća i grmlja za potrebe izložbe *Medvednica* - 13 kutija.

Zoološki odjel

- Preparirano je 2 865 primjeraka kukaca (B. Gjurašin, F. Perović, M. Kučinić, B. Jalžić, M. Vajdić); 163 guštera i 5 zmija (E. Kletečki, I. Grbac), 483 primjerka sitnih sisavaca (M. Baltić i M. Vuković).
- Konzervirano je 9 922 primjerka kukaca (M. Kučinić, B. Gjurašin, F. Perović).
- Izrađeni su dermoplastički preparati dvaju vukova, jednog zeca, jednog srnjaka, jednog medvjeda, jedne kune bjelice, jednog puha, jedne sove, dvaju fazana i jedne kune zlatice. Uštavljene su četiri čagljeve kože (M. Vajdić i Z. Godec).

2.3. Restauracija

Mineraloško-petrografski odjel

- Obavljeno je čišćenje i lijepljenje slomljenih uzoraka siga i špiljskih konkrecija. Zaštićeno 120 mikrouzoraka (čišćenje, uređenje etiketa, ponovno lijepljenje otpalih i oštećenih pokrivnih stakalaca, spremanje u inventarne omote).

Zoološki odjel

- Restaurirano je 67 otpalih dijelova kukaca (B. Jalžić). Također je restaurirano i očišćeno 260 ekspanata ptica i sisavaca (M. Vajdić, B. Jalžić).

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventiranje

Mineraloško-petrografski odjel

U 1997. godini pribavljeno je novo računalo za potrebe inventarizacije. Postojeći podaci (više od 8 000 inventarnih brojeva, od kojih neki sa slikama) bit će prebačeni

(nakon završetka izložbe Medvednica eko muzeja), zajedno s programom WIN-INVENT, kako bi se riješio problem nedostatka prostora na disku i omogućio siguran rad. Provedena je inventarizacija i informatička obrada:

- 67 goniometrijski izmjerenih kristala barita
- uzoraka za potrebe izložbe *Medvednica - eko muzej* (u toj fazi predmetima su pridodani inventarni brojevi, a potpuna inventarizacija s unosom u bazu podataka WIN - Invent slijedi nakon završetka izložbe 20. lipnja 1998.)
- 33 uzorka različitih tipova siga i špiljskih konkrecija
- 62 uzorka stijena i minerala (Barić, Tućan)
- 64 mikrouzorka (Pilar, Vukotinović, Lanza, Bončev, Kišpatić)
- pripremljeno još 50 preparata iz najstarijeg razdoblja (Pilar, Kišpatić)
- za inventarizaciju pripremljena su i 120 predmeta iz fundusa Muzeja.

Geološko-paleontološki odjel

- Inventirana je zbirka *eoceenskih* koralja Hrvatske (okolica Drniša i otok Krk), te paleozojska fosilna flora.
- Za inventiranje je pripremljen dosada neinventirani i djelomično određeni fosilni materijal iz Zaprešić brijega (Samobor), kao i zbirka Fosilna flora Planine, te zbirka Fosilna flora Promine.
- U knjigu ulaska evidentirana je zbirka prof. Ljube Babića (PMF) Otriv-cenoman Žumberka (uzorci stijena s mikrofossilima), sve zbirke donacije s PMF-a, te uzorci stijena prikupljeni na terenu u okolici Sinja.

Botanički odjel

- Inventirana i u inventarnu knjigu upisana 304 inventarna broja (537 primjeraka) od 600:ZaG 3073:B do 600:ZaG: 3377:B.
- U računalnu bazu HPM-a upisano 897 inventarnih brojeva, od 600:ZaG; 2480:B do 600:ZaG 3377:B.

Zoološki odjel

- Napravljen je pregled postojećeg materijala entomoloških zbirki i broj inventiranih predmeta u njima (B. Gjurašin, F. Perović). Prema podacima iz 1996. od entomofaune je do sada inventirano samo 51 095 primjeraka. od ukupno

preko 400 000 predmeta entomofaune u zbirkama HPM-a.

- Inventirano je 7 000 primjeraka leptira iz zbirki Lorković, Koča i Locke (M. Kučinić, suradnja sa studentima).

3.2. Fototeka

- 36 negativa i 30 fotografija za izložbu *Medvednica*.
- Izrađene su fotografije različitih tipova habitusa baritnih kristala.
- Sve pedagoške aktivnosti u Muzeju dokumentirane su fotografijama i dijapozitivima (R. Brezinščak).

3.3. Dijateka

Mineraloško-petrografski odjel

- Izrađeno je oko 400 dijapozitiva za izložbu *Medvednica*.
- Skenirani su dijapozitivi (oko 400 digitalnih slika) korišteni za multimedijску prezentaciju na izložbi.
- Izrađeno je 80 dijapozitiva s otoka Visa, Brusnika, Sveca i Palagruže.
- Izrađeni su dijapozitivi različitih tipova habitusa baritnih kristala.

Geološko-paleontološki odjel

- Snimljena su nalazišta, kao i neki uzorci na terenu. Snimljeni su i primjerci iz Olujićeve zbirke, te uzorci fosila iz Novske za publikaciju o novljanskom ogrcu.

Botanički odjel

- Selektirana je i tematski uređena botanička dijateka.

Zoološki odjel

- Izrađeno 450 dijapozitiva životinja i staništa.
- Izrađeno 200 dijapozitiva s područja ušća Neretve.

3.4. Videoteka

- Snimljeno je oko 40 minuta videosnimke s otoka Visa, Brusnika, Sveca i Palagruže te nekoliko minuta s Medvednice (D. Bukovec).
- Snimljen je tijek sustavnih istraživanja špilje Vinice (B. Radanović-Gužvica).
- Snimljena su terenska istraživanja, izložbe *Cvijet, Natura + Cultura, Ledeno doba i Turopolje - svijet koji nestaje* (M. Vajdić).
- Snimljene su pedagoške radionice u dječjim vrtićima (58 min) (R. Brezinščak).
- Snimljen je 10-minutni prilog HTV-a o kamenolomu ahata (R. Brezinščak).

- Snimljen je 8-minutni prilog HTV-a o pedagoškoj aktivnosti HPM-a (R.Brezinščak).

3.5. Hemeroteka

- Skupljeno je stotinjak različitih priloga (R. Brezinščak).

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- Razmjenom: 217 časopisa
- Darovano: 11 knjiga
- Kupnjom (pretplatom): 10 časopisa
- Kupnjom: 39 novih knjiga

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- Dovršena je revizija otprije neprovedene inventarizacije (1989-1997) 25 naslova časopisa. Stručno je obrađeno 50 knjiga i 227 časopisa.

4.3. Ostalo

- Razaslan je časopis *Natura Croatica* te sve ostale publikacije Muzeja.

5. STRUČNI RAD

5.1. Obrada građe

Mineraloško-petrografski odjel

Veći dio uzoraka prikupljenih terenskim istraživanjima makroskopski je determiniran, i to:

- prikupljeni su uzorci za izložbu *Medvednica- eko muzej* (oko 150 uzoraka)
- oko 150 uzoraka stijena s Jadranskih otoka
- određeno 27 uzoraka iz špilja i jama s područja donjeg toka rijeke Neretve
- određeno 7 uzoraka iz špilje u kamenolomu Tounj, te obrađeni njihovi mikroskopski preparati.

Detaljnije su obrađeni ovi uzorci:

- određena je granulometrija pijeska (Mljet, Korčula, Vis, Lopud - ukupno 11 uzoraka)
- određena je granulometrija vezanog pješčenjaka uz prethodno dezintegriranje (Palagruža): oko 200 uzoraka s različitih lokaliteta
- uzorci barita s 12 nalazišta različitih genetskih tipova, te utvrđeni različiti tipovi habitusa baritnih kristala
- testirani su uzorci iz špilje u kamenolomu Tounj na aragonit.

Geološko-paleontološki odjel

- Obzirom na skoru stotu obljetnicu otkrića krapinskog pračovjeka znatna je djelatnost

posvećena projektu zaštite, obrade i prezentacije tog najvrednijeg muzejskog fundusa. Zajedno s inozemnim stručnjacima (sa Sveučilišta Pennsylvania) nastavljen je rad na radiografskoj analizi osteoloških nalaza iz Krapine.

Zahvaljujući novim tehnologijama prezentacije i mogućnosti izrade astereolita (trodimenzionalne rekonstrukcije lubanje) kompjutoriziranom tomografijom, u suradnji sa Sveučilištem iz Beča započete su pripreme za posve novu rekonstrukciju i prezentaciju najcjelovitijih krapinskih nalaza. Nadalje u suradnji sa Sveučilištem iz Münchena započeti su radovi na utvrđivanju biokemijskih oznaka krapinskih hominida. Vjerujemo da će taj rad kulminirati utvrđivanjem genetskih sastojnica krapinskih neandertalaca, o čemu je zasad objavljen samo jedan preliminarni rad u američkom časopisu *Science*. Osim toga, radilo se na informatičkoj obradi krapinskog fundusa, a u tom je sklopu započeta je izrada cjelovite bibliografije koja bi se objavodanila do kolovoza 1999.

- Dio novoprikupljene faune s lokaliteta Lučane, Crveni klanac, Tušnica, Novska, Vranići, Samobor-Sv. Nedjelja i Knina determiniran je.
- Započeta je determinacija kredne zbirke iz klastičnih naslaga Medvednice iz donacije PMF-a.
- U sklopu radova na obradi građe najviše je vremena posvećeno determinaciji i deskripciji iznimnih nalaza velikih sisavaca s donjemiocenskog lokaliteta Gornja Jelenska u Moslavini. Osim prije utvrđenih nalaza vrsta praslonoa *Gomphotherium* i *Deinotherium*, utvrđeni su i novi nalazi velikog nosoroga *Brachypotherium*. U sklopu istog projekta analizirani su fosilni vertebrati iz Sinjskog polja (Zbirka Olujić iz Franjevačkog samostana u Sinju), pa su i za te potrebe određeni i revidirani neki taksoni proboscida i rinoceratida što je dovelo do drugih spoznaja o starosti slatkovodnih naslaga hrvatskog krša i Dinarskoga gorja.

Botanički odjel

- Determinirano je 537 biljaka.

Zoološki odjel

Determinirano je:

- 9 812 primjeraka kukaca (M. Kučinić, B. Jalžić, B. Gjurašin, F. Perović)
- 850 primjeraka kopnenih puževa (V. Štamol)
- 141 primjerak guštera i 8 zmija (E. Kletečki, I. Grbac)
- 494 primjeraka sitnih terestričkih sisavaca (N. Tvrtković, M. Vuković, M. Baltić)
- 11 šišmiša (D. Holcer).

5.2. Ekspertize

Mineraloško-petrografski odjel

- U sklopu suradnje s Muzejem Slavonije Osijek muzejem determinirani su uzorci minerala i stijena iz njihova fundusa (40 uzoraka).

Geološko-paleontološki odjel

- Obavljeno je 30-ak ekspertnih tumačenja različitih nalaza iz Hrvatske (pleistocenski sisavci), te nekoliko ekspertiza neogenskih mekušaca.
- Za Muzej Slavonije Osijek određena je fosilna flora, kao i pleistocenski sisavci.
- Pružena je stručna pomoć Zavodu za anatomiju, histologiju i embriologiju Veterinarskog fakulteta u Zagrebu glede čuvanja i inventarizacije arheozoološke zbirke Vučedol.

Zoološki odjel

- Izdvojeno je i nekim prirodoslovnim muzejima u Europi vraćeno više primjeraka Cetoniinae (Insecta, Coleoptera, Scarabaeidae) koje je donator pok. R. Mikšić svojedobno posudio za znanstvenu obradu i reviziju (B. Gjurašin).
- Napravljena je ekspertiza o stanju malakološke zbirke Malakološkog muzeja u Makarskoj: određena očuvanost boje, cjelovitost, očuvanost periostrakuma ljuštura mekušaca i dijagnosticiranje Bynesove bolesti. (V. Štamol).
- Učinjena je ekspertiza o brojnosti taksona i primjeraka kopnenih puževa u zbirnama recentne malakofaune Muzeja, te o njihovu regionalnom podrijetlu za izlaganje dr. Rodoa von Cosela *Palaeartic Mollusc collections in European museums, situation a perspectives* na International Congress on Palaeartics Mollusca, održanom u Münchenu 1. - 4. rujna 1997. (V. Štamol)
- U izradi Nacionalne strategije za zaštitu biološke i krajobraznu raznolikosti za Ministarstvo kulture sudjelovali su N. Tvrtković, E. Kletečki, V. Štamol, M. Kučinić, B. Jalžić, D. Bukovec.
- Pri realizaciji projekta *Istraživanje populacije konzumnih vrsta puževa i žaba na području Hrvatske - II faza: Određivanje godišnjih kvota ulova* sudjelovali su: V. Štamol i E. Kletečki.
- Pri izradi *Sintetske studije prirodne osnove i prirodnih resursa za prostorni plan Županije Istarske* sudjelovali su V. Štamol, E. Kletečki, M. Kučinić.
- Pri izradi materijala za Prostorni plan Županije primorsko-goranske sudjelovali su S. Leiner, N. Tvrtković, E. Kletečki, I. Grbac, M. Kučinić.
- Pri izradi studije *Člančonošci ušća rijeke Neretve - faunistička i ekološka studija* sudjelovali su B. Gjurašin, F. Perović.
- Pri izradi studije *Zaštita i reintrodukcija riječne kornjače (Clemmys caspica rivulata) u Hrvatskoj* sudjelovali su E. Kletečki, B. Jalžić, M. Vajdić.
- Pri izradi studije *Zaštita staništa i biološke raznolikosti na području Turopolja* sudjelovali su

M. Vuković, M. Baltić, B. Jalžić, D. Holcer, I. Grbac, M. Kučinić, N. Tvrtković.

- Pri izradi *studije Biospeleološka i speleološka istraživanja donjeg toka rijeke Neretve* sudjelovali su B. Jalžić, D. Lacković.
- Pri izradi studije *Program istraživanja i zaštite morskih kornjača u Jadranu* sudjelovali su D. Holcer, I. Grbac, vanjski suradnik B. Lazar, N. Tvrtković.
- Pri izradi studije *Faunističke, ekološke i zoogeografske značajke leptira donjeg toka rijeke Neretve i prikupljanje higrofilnih skupina kukaca* sudjelovao je M. Kučinić.
- Oko 200 Strossmayerovih pisama papinskom nunciju u Beču (1880.-1887.) J. Vannutelliju s latinskog je preveo i u izradbi bilješki sudjelovao J. Balabanić.
- Najnovije djelo E. Mayra *This is Biology* (Belknap/Harvard, 1997.; (600 000 znakova) preveo, osigurao pravotisak (Copyright) i stručne ocjene prijevoda J. Balabanić.

5.3. Kongresi i seminari

5.3.1. Organizacija kongresa

Geološko-paleontološki odjel

Najviše vremena tijekom 1997. utrošeno je na organizaciju obilježavanja 100. obljetnice otkrića krapinskog pračovjeka. U tu svrhu započele su pripreme za osnivanje organizacijskog, počasnog i znanstvenog odbora velikog skupa paleoantropologa u Zagrebu u kolovozu 1999. Znanstveni odbor skupa čine najugledniji paleoantropolozi današnjice iz 9 zemalja svijeta, a Predsjednik Republike Hrvatske prihvatio je pokroviteljstvo tog uglednog skupa. Za taj skup, na kojemu se očekuje oko 300 sudionika, pripremljen je adresar sudionika i obavljena opsežna korespondencija s mnogim sudionicima iz 20-ak zemalja (J. Radovčić).

Zoološki odjel

Hrvatski prirodoslovni muzej, zajedno s Društvom za zaštitu i proučavanje vodozemaca i gmazova Hrvatske *Hyla organizira The Third Symposium on the Lacertids of the Mediterranean Basin*, koji će se održati u Cresu, od 25. do 29. svibnja 1998. Tiskana je prva obavijest i odaslana na 150 adresa. Do sada se prijavilo 75 sudionika iz 13 zemalja, a pristiglo je već oko 50 sažetaka (I. Grbac).

5.3.2. Sudjelovanje na kongresima

- *12th International Congress of Speleology*, 10 - 17. kolovoza 1997., La Chau-de-Fonds, Švicarska (D. Lacković)

- *Man and Bear*, 3. - 6. studenog 1997., Auberives-en-Royans, Francuska (B. Radanović-Gužvica)
- *Meeting on environmental sedimentology*, Venecija, Italija, 27. -29. listopada 1997.
- *6th Croatian-Slovenian Crystallographie meeting*, 18. lipnja 1997.
- *Znanstveni skup u povodu 80. obljetnice života Milana Heraka* (kustosi Geološko-paleontološkog odjela)
- *III. simpozij o entomofauni Hrvatske*, Zagreb, prosinac 1997., s koreferatom (B. Gjurašin, F. Perović); B. Milošević i B. Gjurašin 1997.: - *Stanje istraženosti člankonožaca u Hrvatskoj*; F. Perović (1997.): *Komparativna istraživanja osa biljarica (Symphyta, Hym.) u raznim područjima Hrvatske*; G. Nononveller, F. Perović, G. Gjeparić (1997.): *Rezultati novijih istraživanja mutilida Hrvatske (Hym.: Mutillidae)*
- *2-nd Alghero Convention on Coastal and Marine Biodiversity in the Mediterranean*, Alghero, Sardinija, Italija (E. Kletečki).
- *XIII International Symposium of Biospeleology*, 20. - 27. travnja 1997., Marrakesh, Maroko (V. Štamol, E. Kletečki, B. Jalžić, M. Vrbek, S. Fiedler); V. Štamol (1997.): *The Cave Snail Meledella wernerii Sturany, 1908 - endemic in the island of Mljet in Croatia?*; M. Vrbek, i S. Fiedler: *Ecological and Floristic Characteristics of Ledena jama Pit on the Mountain Velebit (Croatia)*, sažetak, 88. Société de Biospélologie, Faculty of Sciences, Marrakesh.
- *Šesti kongres biologa Hrvatske*, Opatija, 22. - 26. rujna 1997., (V. Štamol, M. Baltić, M. Kučinić); Ž. Gottstein, G. Gužvica, D. Kovačić, V. Štamol (1997.): *Novi nalazi fauna gastropoda i vertebrata iz kvartarnih naslaga šireg područja Virovitice.*; M. Baltić, M. Vuković, (1997.): *Dinamika populacija glodavaca (Mammalia, Rodentia) u šumi hrasta lužnjaka i običnoga graba u Turopolju (Hrvatska).*; M. Kučinić, (1997.): *Zoogeografske značajke danjih leptira (Insecta, Lepidoptera, Rhopalocera) Hrvatske*, Savjetovanje o znanstvenim biološkim časopisima (J. Balabanić).
- *Međunarodni kongres istraživača morskih kornjača*, Orlando, SAD, ožujak 1997. (D. Holcer, vanjski suradnik B. Lazar); B. Lazar, N. Tvrtković: *Results on Marine Turtle Research and Conservation Program in Croatia*; B. Lazar, D. Holcer: *Notes on marine turtle of Sal Island, Cape Verde Islands.*
- *Stručni skup o 120. godišnjici Muzeja Slavonije*: referat o Brusini kao prvom kustosu u Prirodoslovnom razdielu Narodnog muzeja (J. Balabanić).
- *Seminar muzejskih pedagoga Slovenije i Hrvatske* u Ljubljani i Celju (4. veljače) (R. Brezinščak, E. Kletečki)

- *Seminar u MUO, Zagreb, Muzejske trgovine i izvori zarade u muzeju* (predavač Hillary Blume, Vel. Britanija)

5.4. Publicistička djelatnost

- V. Zebec i M. Šoufek (1997.): *Uz izložbu Stoljeć otkupa mineraloške muzejske građe*, Informatica Museologica, 27 (1-2), 1996., 30.-32.
- B. Hausberger, J. C. Davis, M. Hochreiter, E. Prohić i D. Bukovec: *Geochemical i Geological Maps of Western Croatia - Dinaric Karst*, ESRI Map Book, Vol. 12
- Z. Jurišić-Polšak (1997.): *Osvrt na članak Milana Heraka (Muzeji 1956.-1957. Osnovni principi rada u našim Geološko-paleontološkim muzejima.* Informatica Museologica, 27(1-2), 1996., 122.-125.
- T. Đerek (1997.): *Pregled paleobotaničkih nalazišta u nas*, skripta *Paleobotanika* PMF-a
- Z. Jurišić-Polšak (1997.): *Viviparus novskaensis Penecke - novljanski ogrc.* Gradsko poglavarstvo grada Novske i Turistička zajednica grada Novske, 33 str, fotografije: Nina Borčić.
- Prigodne poštanske marke Republike Hrvatske *Paleontološki nalazi u Hrvatskoj 1997.*, J. Radovčić: *Praslon*; Z. Jurišić-Polšak: *Novljanski ogrc.*
- J. Balabanić: *Tekst Evolucija u udžbeniku Biologija za 4. razred gimnazije (ŠK, 1997.)*, drugo, ispravljeno izdanje.

5.4.1. Pripreme za publiciranje prema odobrenim programima

- Nastavljen je rad na katalogu holotipova u smislu priprema za tiskanje. Nastavljen je opsežan rad na pripremi *izdanja Radiografskog atlasa krapinskih hominida*. Završena su sva rentgenska snimanja, u izradi je priprema filmova i skeniranje oko 900 RTG snimaka krapinske zbirke. Vjerujemo da će taj rad biti završen tijekom 1998. (Radovčić).
- Priprema Zbornika radova *Naš muzeum* sa znanstvenog skupa o 150. obljetnici osnutka Narodnog muzeja, a bit će otisnut 1998. (oko 600 000 znakova; J. Balabanić, M. Vuković).
- Završen rukopis i priprema za tisak *Kataloga tvrdokrilaca zbirke Koča* (B. Gjurašin).

5.5. Stručno i znanstveno usavršavanje

- Mr.sc. Neda Prlj-Šimić položila je stručni ispit za zvanje kustosice.

- Viši kustos Darko Rukavina stekao je zvanje muzejskog savjetnika.
- Kustosice Tamara Đerek i Katarina Krizmanić stekle su zvanje viših kustosica.
- Kustosi M. Kučinić i B. Gjurašin stekli su zvanje viših kustosa.
- Kustos M. Kučinić obranio je magistarski rad *Faunističke, ekološke i zoogeografske značajke sovica (Insecta, Lepidoptera) Hrvatske na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.*
- D. Čaleta položila drugi dio stručnog bibliotekarskog ispita, a nakon predaje i pozitivne ocjene stručnog rada *Potencijal knjižnice HPM-a u funkciji razvoja prirodoslovlja u Hrvatskoj* stekla je stručno zvanje bibliotekarke, što je zakonski adekvatno akademskom stupnju diplomiranog knjižničara.

5.6. Tečajevi, studijska putovanja

- Tečaj *Čuvanje muzejskih zbirki - Uvod u preventivnu zaštitu* (B. Gužvica-Radanović).
- Specijalizacija u Leobenu, Austrija - tečaj geostatistike (D. Bukovec).
- 5th International Karstological School Classical karst-Cave systems (D. Lacković).
- Tečaj *Volcanoes and their products*, predavači Ray Cas i Jocelyn McPhie sa Sveučilišta Tasmania (M. Crnjaković).
- - Studijski boravak u Pragu 23.-27. lipnja: T. Đerek (komparativne zbirke paleoflore) i Z. Jurišić-Polšak (komparativne paleomalakološke zbirke).
- Studijski boravak u Njemačkoj u Mainzu, Münchenu, Mannheimu, Stuttgartu itd. u trajanju dva mjeseca radi upoznavanja s komparativnim zbirnama velikih fosilnih sisavaca. Pritom je s njemačkim kolegama dogovorena daljna suradnja na značajnim znanstvenim i muzejskim projektima (J. Radovčić).
- Posjet projektu američke vlade *Istraživanje i zaštita pravih kitova*, Amelia Isl., Florida, SAD, posjet Sveučilištu Northeastern u Bostonu - istraživanje dupina i kitova (ožujak 1997.) (D. Holcer)
- Tečaj *Mrežni servisi (ETF)*, organiziran u sklopu projekta *SZI (sustav znanstvenih informacija)*
- *Podsustav prirodoslovlje*, od 3.-6. prosinca (D. Čaleta).
- Tečaj *Scientific communication and scientific writing* u organizaciji European association of

Science Editors, održan u Zagrebu 9.-12. rujna (J. Balabanić, J. Vuković D. Čaleta).

6. ZNANSTVENI RAD

6.1. Nazivi tema i nositelji projekata

- *Velike zvijeri Hrvatske od pleistocena do danas* (053026); voditelj prof. dr. Đuro Huber; sudjelovala B. Radanović-Gužvica.
 - *Taložni zapis o razvitku i razaranju bazena* (119302); voditelj dr. Ljubomir Babić; sudjelovala M. Crnjaković.
 - *Procesi i produkti izmjena u magmatskim i metamorfnim stijinama* (119304); voditelj dr. Vladimir Bermanec; sudjelovao V. Zebec.
 - *Fauna hrvatskih jadranskih otoka* (183005) - trenutno jedini projekt preko Muzeja; voditelj dr. Nikola Tvrtković; sudjelovali: V. Štamol, E. Kletečki, F. Perović, S. Leiner, I. Grbac, D. Holcer, M. Vuković, M. Crnjaković, D. Bukovec, B. Jalžić, M. Vajdić, Z. Godec, S. Muštra; znanstveni novaci Suzana Fiedler, Marjana Baltić, Martina Podnar; stručni suradnik na određeno vrijeme Vlatka Pehneć, te više vanjskih suradnika. U sklopu projekta potpisan je međunarodni bilateralni program suradnje s Prirodoslovnim muzejem iz Ljubljane.
 - *Mineralni sastav i struktura pojedinih slojeva kućica nekih vrsta puževa (Gastropoda: Carychiidae, Hydrobiidae, Vertiginidae, Clausiliidae, Helicidae) i njihova ovisnost o ekološkim parametrima* (Hrvatsko-slovenski bilateralni program suradnje); voditelj dr. Davorin Medaković; sudjelovala: V. Štamol.
 - *Populacije kućaca obalnog područja i otoka Hrvatske - procjena dominantnosti analizom reproduktivnog sustava i mjere zaštite* (119114); voditelj prof. dr. P. Durbešić, sudjelovali B. Gjurašin, F. Perović.
 - *Ekološka istraživanja ornitofaune Hrvatske* (101806); voditelj dr. Goran Sušić; sudjelovao B. Jalžić.
 - *Biološke baze podataka i GIS II* (119116), voditelj dr. Branka Pevalak-Kozlina; sudjelovali M. Kučinić, D. Bukovec.
- Služba stručnih poslova
- *SZI - Podsustav prirodoslovlje* (razvojni projekt IRB-a); voditelj mr. Jadranka Stojanovski; sudjelovala D. Čaleta.
 - *Korespondencije Josipa Jurja Strossmayera*; voditelj i sudionik J. Balabanić.
 - *Studija o suradnji Jakova Sorčočevića s Ulyse Aldrovandijem u proučavanju dubrovačkih riba* (projekt istraživanja i suradnja s M.D. Grmekom, Sorbonne, Pariz); sudjelovao J. Balabanić.

6.2. Publicirani radovi

6.2.1. Radovi u znanstvenim časopisima

- Z. Jurišić-Polšak, K. Sakač, i M. Poje (1997.): *New Pliopleistocene Gastropods from Lička, Croatia*. *Natura Croatica*, 6/1, 91.-111., 4 table
- A. Cooper, H.N. Poinar, S. Pääbo, J. Radovčić, A. Debenath, M. Caparros, C. Barrosp-Ruiz, J. Bertranpetit, C. Nielsen-Marsh, E.M. Hedges, B. Sykes (1997.): *Neandertal Genetics*, *Science*, 277, 1005.-1168.
- E. Kletečki, B. Jalžić i T. Rapa (1996.): *Distribution of the olm (Proteus anguinus, Laur.) in Croatia*. *Memories de Biospeologie, Moulis*, 23, 227.-231.
- F. Perović, i S. Leiner (1996.): *Index of the Sawflies sensu lato (Hymenoptera, Symphyta) of Croatia*. *Natura Croatica*, 5/ 4, 359.-381.
- F. Perović (1997.): *Ose biljarice (Hymenoptera-Symphya) s Troglava*. *Entomologia Croatica*, 2/1-2, 17.-26.
- M. Kučinić, B. Hrašovec, A. Bregović i F. Perović (1997.): *Contribution to the knowledge of clearwing moths (Insecta, Lepidoptera, Sesiidae) in Croatia*, *Natura Croatica*, 6/2, 275.-284.
- G. Lukač, M. Stipčević i N. Tvrtković (1997.): *The status and distribution of Eleonoras falcon (Falco eleonorae Gene 1834) in Croatia*, *Natura Croatica*, 6/3, 323.-333.
- Ž. Gottstein, G. Gužvica, D. Kovačić, V. Štamol (1997.): *Novi nalazi fauna gastropoda i vertebrata iz kvartarnih naslaga šireg područja Virovitice*, *Zbornik sažetaka priopćenja, Šesti kongres biologa Hrvatske, Opatija, Hrvatska, Hrvatsko biološko društvo, Zagreb*, 22.-26. rujna 1997., 238.-239.
- S. Gottstein, B. Jalžić, B. Sket: *Distribution of Cave shrimps Troglolaris (Decapoda: atyidae) in the Dinaric karst*, *Proceedings of abstracts, XIII International Symposium of Biospeleology, Société de Biospéologie, Marrakesh, Morocco*, 20.-27. travnja 1997., 83.

7. IZLOŽBENA DJELATNOST

7.1. Studijska izložbena djelatnost

- Izložba *Ledeno doba* jesen 1996. - listopad 1997. godine, nakon toga je rasformirana
autor: D. Rukavina
- Izložba *Puhovi - od biologije do kuhinje* lipanj 1997.
autor izložbe: N. Tvrtković
stručni suradnici: M. Baltić, M. Vuković, R. Brezinščak, J. Balabanić
tehnička realizacija: M. Vajdić, B. Jalžić, Z. Godec, D. Holcer, D. Gudić, N. Vajdić
- Izložba *Medvednica - eko muzej*; prosinac 1997.
autori izložbe: D. Bukovec, N. Tvrtković, M. Vrbeč, Z. Gregl, V. Zorić
stručni suradnici: J. Balabanić, R. Brezinščak, M. Crnjaković, S. Fiedler, B. Gjurašin, I. Grbac, E. Kletečki, M. Kučinić, D. Lacković, S. Leiner, F. Perović, V. Štamol V., V. Zebec
tehnička realizacija: M. Vajdić, B. Jalžić, Z. Godec, D. Gudić, D. Holcer, A. Krznar, V. Lisičar, S. Sušić, N. Vajdić
- Izložba *Turopolje, svijet koji nestaje* Muzej Turopolja, Velika Gorica, prosinac 1997. - veljača 1998.
autori izložbe: M. Kučinić, M. Baltić, I. Grbac, D. Holcer, M. Vuković
stručni suradnici: B. Gjurašin, E. Kletečki, S. Leiner, F. Perović, N. Tvrtković
tehnička realizacija: Z. Godec, D. Holcer, B. Jalžić, M. Vajdić

7.2. Didaktička izložbena djelatnost

- Izložba *Cvijet* HPM, 15. travnja - 15. svibnja 1997. godine
autori koncepcije i postav izložbe: M. Vrbeč, E. Kletečki, R. Brezinščak
stručni suradnici: M. Crnjaković, S. Fidler, B. Gjurašin, M. Kučinić, F. Perović
tehnička realizacija: Z. Godec, D. Gudić, B. Jalžić, A. Krznar, S. Muštra, M. Vajdić, N. Vajdić

6.2.2. Radovi u kongresnim zbornicima i zbornicima sažetaka

- G. Gužvica i B. Radanović-Gužvica (1997.): *Settlement intensity of hominids during the Middle and Upper Pleistocene in Vindija cave, northwestern Croatia*, *Proceedings of the 12th International Congress of Speleology, Symposium 2: archaeology and Paleontology in Caves, La Chaux-de-Fonds, Switzerland, Vol. 3*, 121.-123., 10. -17. kolovoza 1997.
- G. Gužvica. i B. Radanović-Gužvica (1997.): *Paleopathological anomalies on cave bear skeleton from croatian Pleistocene sites*, *Man and beara meeting, Auberives-en-Royans, France*, 3. - 6. studenog 1997., 21 str.
- S. Fiedler. i N. Buzjak (1997.): *Speleobotanical characteristics of the Medjame ponor*. *Proceedings of the XII International Congress of Speleology, La Chaux - de - Fonds, Switzerland*, 301.-303.
- M. Vrbeč i S. Fiedler (1997.): *Ecological and floristic Characteristics of Ledena jama Pit on the Mountain Velebit (Croatia)*. *Proceedings of abstracts, XIII International Symposium of Biospeleology*, 88. *Société de Biospéologie, Faculty of Sciences, Marrakesh- V. Štamol (1997.): The Cave Snail Meledella wernerii Sturany, 1908 - endemic in the island of Mljet in Croatia?*, *Proceedings of abstracts, XIII International Symposium of Biospeleology, Marrakesh, Morocco, Société de Biospéologie, Marrakesh*, 20.-27. travnja 1997.: 83.

Realizirana su tematska izlaganja eksponata i propagandnog materijala uz izložbu *Medvednica - eko muzej* u:

- Gradskoj knjižnici i čitaonici B. Ogrizović (S. Muštra)
- Knjižnici Medveščak (S. Muštra, R. Brezinščak)
- Čitaonici i radionici Medveščak (S. Muštra, R. Brezinščak)
- uređenje izloga Name (S. Muštra, R. Brezinščak)
- organiziranje radionica u dječijim vrtićima Tratinčica i OŠ Dugave I (S. Muštra, R. Brezinščak)
- Izložba *Životinje moga kraja* U DC-u Srednjaci, (6. ožujka - 18. svibnja) (E. Kletečki, R. Brezinščak)
- Izložba *Leptiricu šarenicu* u DC-u Pirgo, (6. - 31. ožujka) (E. Kletečki, R. Brezinščak)
- Zidna izložba *dječjih radova* na temu stalnog postava i tematskih izložbi (R. Brezinščak)
- Postavljanje eksponata u Domu Crvenog križa grada Zagreba na Medvenici (R. Brezinščak, S. Muštra, E. Kletečki)

7.3. Informativna izložbena djelatnost

Izložba *Fauna hrvatskog područja* u suradnji s HPT muzejem:

- u dvorani HPT-a, 22. travnja - 22. svibnja
- autori izložbe: V. Štamol, B. Jalžić, M. Kučinić
- tehnička realizacija: V. Štamol, S. Muštra, B. Jalžić, M. Kučinić

7.4. Međunarodna izložbena djelatnost

- Izložba *Otisci B arheotipovi i obzori početaka* u Cankarjevu domu u Ljubljani, 22. rujna - 26. listopada
tehnička realizacija: N. Jandrić

7.5. Pokretna izložbena djelatnost

- Izložba *Palagruža - neobična oaza usred pučine* u Sinju, Makarskoj, Splitu i Dubrovniku
autori izložbe: N. Tvrtković i sur.
tehnička realizacija: B. Jalžić, M. Vajdić

7.6. Priprema izložbi

Mineraloško-petrografski odjel

- Napravljen je veći dio priprema za izložbu *Vulkanizam na jadranskim otocima* (autori izložbe: M. Crnjaković i sur.).

Geološko-paleontološki odjel

- Obavljen je dio priprema za izložbu o fosilnim morskim psima koja bi se trebala postaviti tijekom 1998. godine.

- Napravljen je prijedlog prezentacije geološke prošlosti kao dio stalnog postava u Prirodoslovnome muzeju u Rijeci.
- Započet je rad na realizaciji izložbenog projekta *Dinosaurusi Kine* u Zagrebu i Ljubljani.

8. IZDAVAČKA DJELATNOST

8.1. Katalozi, vodiči

- Katalog izložbe *Medvednica - eko muzej*
urednici: M. Vuković, D. Bukovec
tekst: D. Bukovec, M. Crnjaković, N. Tvrtković, M. Vrbeč, V. Štamol, M. Kučinić
- Deplijan - plakat izložbe *Cvijet*
autori teksta: E. Kletečki, R. Brezinščak, M. Vrbeč
- Katalog izložbe *Fauna hrvatskog područja*
autori teksta: V. Štamol, B. Jalžić, M. Kučinić
- Deplijan izložbe *Fauna hrvatskog područja*
suautor teksta: B. Jalžić
- Deplijan izložbe *Turopolje - svijet koji nestaje*
autori: M. Kučinić, M. Baltić, D. Grbac, D. Holcer, M. Vuković
- Katalog izložbe *Natura + Cultura*
urednik i autor uvoda i zaključnog teksta: J. Balabanić
autori kataloških jedinica: kustosi muzeja
- Katalog izložbe *Puhovi od biologije do kuhinje*
urednik: M. Vuković
autori: N. Tvrtković, J. Balabanić
lektura: J. Balabanić.
- Katalog i deplijan *Odtisci. Abdrücke. Obzorja začetkov in arhetipi.*
urednik kataloga: N. Jandrić
autor kataloga: J. Radovčić
- Kalendar za 1998. god. *Turopolje - svijet koji nestaje.*
stručni suradnici: M. Kučinić, M. Baltić, I. Grbac, D. Holcer, B. Gjurašin
M. Vuković, E. Kletečki, S. Leiner, S. Perović, N. Tvrtković
- Kalendar za 1998. godinu *Medvednica - eko muzej*
autori tekstova: N. Tvrtković, V. Zebec, J. Lacković, D. Bukovec, M. Vrbeč, D. Holcer, M. Vuković, J. Balabanić

8.2. Časopis muzeja

Izdana su četiri redovita broja Vol. 6 (1997.) muzejskog časopisa *Natura Croatica* i jedan suplement - *Popis hrvatske flore*, *Index Florae Croaticae*, Pars II) (gl. ur. J. Balabanić, tajnica uredništva M. Vuković, uredništvo: N. Tvrtković, S. Leiner, M. Crnjaković, Z. Jurišić-Polšak).

9. EDUKATIVNA DJELATNOST I ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

9.1. Edukativna djelatnost

9.1.1. Mentorstvo učeničkih i studentskih radova

Z. Jurišić-Polšak:

- nadzor nad izradom diplomskog rada Marije Pleić, RGN.

E. Kletečki:

- Vodstvo pri izradi diplomskog rada studentice M. Radošević *Metodologija istraživanja distribucije i brojnosti vodenjaka*
- vodstvo pri izradi diplomskog rada studentice T. Radiše *Istraživanje prehrane tri vrste vodenjaka*
- vodstvo pri izradi diplomskog rada studentice R. Bruvo, *Ishrana šarenog daždevnjaka*

V. Štamol:

- mentorstvo diplomskog rada studentice biologije PMF-a, Zagreb, Vlatke Ščetarić.

F. Perović:

- stručna pomoć pri analizi materijala za diplomске radove studenticama Tanje Radiša (pomoć prilikom analize sadržaja želuca vodenjaka), Ružice Bruvo (pomoć prilikom analize sadržaja želuca daždevnjaka iz Turopolja), Vlatke Dumbović (uvod i upoznavanje s metodama skupljanja i determinacije kukaca na području Turopolja (Vratovo), Gordane Gjerapić (upoznavanje s redovima, porodicama, rodovima i vrstama kukac s Neretve kao uvod za diplomski rad na području Mure (Međimurje).
- Pomoć u srednjoškolskim natjecateljskim radovima analizu dijela materijala za temu *Biljke mesožderke i njihov pljen* i temu: *Endemi i relikti*.

M. Kučinić:

- sudjelovanje u izradi diplomskih radova (mentor prof. dr. P. Durbešić) studentica Ruže Pašalić i Tihane Pašalić.

9.1.2. Specijalna vodstva

Specijalna stručna vodstva organizirana su za oko 70 grupa posjetitelja s prosječno 30 ljudi u svakoj.

9.1.3. Predavanja

- U sklopu prezentacije i promocije skupa u povodu obljetnice otkrića krapinskog pračovjeka održano je predavanje na Bečkom sveučilištu u svibnju 1997. (J. Radovčić).
- Održano je 20-ak stručnih predavanja (jednosatnih) o ledenom dobu vezanih za izložbu *Ledeno doba* (D. Rukavina).

- Održano je predavanje za studente PMF-a *Prikaz paleobotaničkih zbirki i ostalih paleontoloških zbirki Geološko-paleontološkog odjela* (T. Đerek).
- Dva predavanja održana su u društvu penzionera, a teme su bile *Štetočine u vrtovima i Pčela i drugi oprašivači entomohornih cvjetnica* (F. Perović).
- Predavanje o životu u podzemlju Zagrebačka speleološka škola (B. Jalžić).
- Održano je predavanje *Zaštita Velebita* na tribini KIC-a (N. Tvrtković, B. Jalžić).
- Organizirana je tribina u povodu izložbe *Medvednica-eko muzej* u Knjižnici B. Ogrizović (S. Muštra).

9.1.4. Predavanja/vježbe na fakultetima

Mineraloško-petrografski odjel

V. Zebec: predavao kolegij Petrografija s geologijom za studente Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Geološko-paleontološki odjel

J. Radovčić: predavao na Stomatološkom i Filozofskom fakultetu.

Zoološki odjel

M. Kučinić: vodio praktikume kolegija Aavertebrata za studente Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Služba stručnih poslova

J. Balabanić: predavao i ispitivao na PMF-u Sveučilišta u Zagrebu kolegij Filozofija biologije.

9.2. Odnosi s javnošću

9.2.1. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Mineraloško-petrografski odjel

- Reportaža HRT-a o sistematskim istraživanjima špilje Vinice - emitirana više puta tijekom 1997.
- Emisije vezane za izložbu *Medvednica-eko muzej* (u TV emisijama: *Hrvatska danas* - HTV-a, *Serbus Zagreb* - OTV-a; radioemisije Radio Sljemena, Hrvatskog radija II. programa)
- Emisija o Palagruži (HTV)
- Emisija o lepglavskom ahatu (HTV)

Geološko-paleontološki odjel

D. Rukavina:

- sudjelovao u nekoliko znanstveno-obrazovnih i informativnih emisija HRT-a i u nekoliko radioemisija.

Z. Jurišić-Polšak:

- sudjelovala u TV emisiji o hrvatskim velikanima (Brusina).

J. Radovčić:

- sudjelovao u nekoliko razgovora na HTV-u, i dao intervju za njemačku TV postaju WDR.

Botanički odjel

M. Vrbek:

- sudjelovala u radioemisiji I. programa Hrvatskog radija vezano i za izložbu *Cvijet*
- sudjelovala u radijskim emisijama HTV-a vezane za izložbu *Medvednica - eko muzej*.

Zoološki odjel

E. Kletečki:

- sudjelovanje u TV emisiji vezanoj za međumuzejski projekt *Cvijet*

V. Štamol:

- sudjelovanje u TV emisiji *Hrvatski veličani - Spiridion Brusina*, priprema i izlaganje teksta, odabir i priprema materijala za snimanje.

F. Perović:

- gost emisije *Dobro jutro Hrvatska* s temom *Općenito o kukcima, zašto i kako se love kukci*.
- za radio snimljena serijska emisija o kukcima i paučnjacima priče za djecu.

B. Jalžić:

- emisija *Zaštita podzemne faune*, Radio Sljeme.

M. Vajdić:

- *Živjeti svoj život*, emisija o preparatorskom zvanju, 2. program Radio Zagreba.

M. Kučinić:

- sudjelovao u snimanju dviju TV emisija.

Služba stručnih poslova

J. Balabanić:

- napisao scenarij i sudjelovao u organizaciji TV emisije o S. Brusini u seriji *Velikani hrvatske znanosti*.

R. Bezinščak:

- u suradnji s HTV-om snimljen prilog o obrazovnoj ulozi HPM-a,
- prilog o cvijeću u geološkoj prošlosti za II. program Hrvatskog radija,
- prilog o izložbi *Cvijet* za I. program Hrvatskog radija
- prilozi na Radiju Velika Gorica, HRT-u I. i II. program, na Radio Sljemenu
- u suradnji sa HTV-om i Mineraloško-petrografskim odjelom napravljen prilog o kamenolomu ahata (9. srpnja)
- prilog HTV-a i OTV-a o izložbi *Medvednica - eko muzej*.

E. Kletečki:

- sudjelovanje u TV emisiji (3. program HTV-a) vezanoj za međumuzejski projekt *Cvijet*.

N. Jandrić:

- nastup u dva TV priloga TV Slovenije o izložbi *Otisci*, postavljenoj u CD, Ljubljana.

- objavio napis u Vjesniku o stalnom postavu u Samoborskome muzeju, u izradi kojega je sudjelovao Geološko-paleontološki odjel HPM-a.

9.2.2. Marketinška djelatnost vezana za izložbene projekte

- N. Jandrić: za izložbu *Otisci* prikupio od suorganizatora i pokrovitelja iznos od 34.000 kn.
- S. Muštra: dogovor sa ZET-om da ulaznica izložbe *Medvednica - eko muzej* osigurava besplatni prijevoz žičarom na Medvednicu.

10. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- Organizacija i evidencija posjeta: individualni posjeti 3 374; organizirani posjeti: dječji vrtići 692, osnovne škole 4 249, gimnazije i srednje stručne škole 801, fakulteti 95, ostali (centri za odgoj, dječji domovi, grupe umirovljenika i dr.) 269; ukupno (s plaćenom ulaznicom): 6 106 + besplatni posjeti 135.
- U Zagrebu ukupno: 9 615 posjetitelja.
- U drugim mjestima Republike Hrvatske (Sinj, Split, Makarska; V.Gorica): oko 14200 posjetilaca.
- U Ljubljani (Republika Slovenija): 3 560 posjetitelja.

11. OSTALE AKCIJE

11.1. Investicijska ulaganja vezana za poboljšanje muzejske djelatnosti

Zbirka Krapinskog pleistocena

- nabava opreme za obradu i prezentaciju Zbirke krapinskog pleistocena u povodu obljetnice otkrića krapinskog pračovjeka.

Uređenje novodobivenih prostorija

- nužno uređenje prostorija u Demetrovoj 3 dobivenih od PMF-a Zagreb
- uređenje novih prostorija Mineraloško-petrografskog odjela u Demetrovoj 1: prostora za inventarizaciju, laboratorija, privremenog depoa, depoa za kemikalije, nabava nužne uredske opreme.

Nužno uređenje i održavanje prostora u zgradi

- uređenje posebnog prostora i nabava ormarića za otrove I. kategorije
- nužni popravci na krovu
- istražni radovi vezani za prodore vode u podrumu;
- uklanjanje visokonaponskog kabela iz podruma
- uređenje dijela stubišta prema izložbenim prostorijama

- uređenje prostorije računovodstva i knjižnice na drugom katu
- nabava podnih podrumskih prozora za atrij
- uvođenje klimatizacije u podrum ispod atrija
- uređenje podruma ispod atrija za potrebe izložbi
- održavanje plinske kotlovnice.
- održavanje osobnih računala i instalacija programa

Oprema

- instalacija i testiranje UV spektrofotometra
- nabava ultrazvučne kupelji
- instalacija i testiranje UV/VIS spektrometra

Kompjuteri

- instalacija i rad s programom RC/INFO
- projektiranje, izrada i održavanje lokalne računalne mreže
- održavanje i izrada web stranica
- održavanje UNIX servera
- zamjena dotrajalih osobnih računala.